

TÜRMOB GENEL BAŞKANI NAİL SANLI’NIN AÇILIŞ KONUŞMASI

Değerli Oda Başkanları,

Odalarımız Değerli Temsilcileri,

Değerli Çalışma Arkadaşlarım,

Kurul Arkadaşlarım,

Hepinizi şahsım ve TÜRMOB Kurulları adına saygıyla selamlıyorum, 68. Başkanlar Kuruluna hoş geldiniz diyorum.

Değerli Başkanlar, dünyamız oldukça sıcak, hararetli ve önemli günler yaşamaktadır, özellikle Ortadoğu bu işin merkezini oluşturmakta, Suriye, her geçen gün kan gölüne dönüşmekte, İsrail’in Gazze’yi işgalinden sonra bir ateşkes ilan edilmiş olmasına rağmen pamuk ipliğine bağlı bir süreçte ilerlemekte. Bütün bunları gözlemliyoruz, Türkiye, coğrafi yapı itibariyle bunlardan son derece, çok etkilenmekte, özellikle ekonomik anlamda önümüzdeki süreçte çok etkileneceği varsayılmakta. Bütün bunların bilinci içerisindeyiz, bütün bu sıkıntıları bilir bir vaziyetteyiz ama yine de biz, gündemimize geri dönüp Mesleğimizle çok ilgili olan konuları yoğun bir şekilde tartışmaya bugün de devam edeceğiz. Onun için izninizle; Gündem doğrultusunda ben konuşmalarımı ve açıklamalarımı, bilgilendirmelerimi yapmak istiyorum.

Değerli Arkadaşlar, Değerli Başkanlar, hepinizin bildiği gibi hem hazırlık döneminde hem yasalaşma dönemiyle birlikte 14 Şubat 2011 tarihinde yayınlanarak, yayınlama tarihinde ilk defa kısmen diğer maddeleriyle yürürlüğe giren Türk Ticaret Kanunu, uzun bir zamandır gündemimizde yer aldı. Uygulama süreçleriyle beraber ve ikincil düzenlemelerle beraber de daha çok uzun bir süre gündemimizde olmaya devam edeceği de kesindir.

Bugünkü gündemimize gelebilmek için Türk Ticaret Kanununun şöyle küçük bir özetini yaparak gelmemiz gerekiyor; bildiğiniz gibi Türk Ticaret Kanunu, hem hazırlık dönemiyle hem yasalaşma dönemiyle dediğim gibi TÜRMOB’un çok önemsendiği, çok katkı verdiği, desteklediği ve reform niteliğinde saydığımız bir Yasa. Bu Yasa, 6102 sayılı Yasa olarak yerine aldı yasalarımız arasında. Ancak yayınlandıktan sonra nedense bir kıyamet koptu, çeşitli eleştirilere, çeşitli baskılara maruz kalmaya başladı ve 6102 sayılı Yasa, masaya yatırılarak revize edilmeye çalışıldı. Hepinizin de bildiği gibi bilgilendirme toplantıları yapıldı, istişare toplantıları yapıldı, en önemlilerinden bir tanesi de Gümrük ve Ticaret

Bakanlığının önderliğinde Türkiye Odalar Borsalar Birliği ve TÜRMOB olarak yapmış olduğumuz bilgilendirme ve Türkiye Ticaret Kanununu anlatma toplantılarıydı. Orada eleştirileri aldık, onlarla ilgili önerileri aldık, oralara girmeyeceğim hep konuştuk beraber; nerelerin eleştirildiği belliydi ancak maalesef, hiç eleştiri konusu olmayan ve hiç eleştirilmeyen konular 6102'yi değiştiren, 6335 sayılı Yasa'da yerini alarak birçok değişiklikler yapıldı. Hani hepimizin dünyayla bütünleşeceğimiz, rekabet gücümüzün artacağı, halka açık şirketlerimizin çoğalacağı, dünyadaki itibarımızın artacağı yabancı sermayenin, uluslararası sermayenin daha doğrusu Türkiye'ye rahatlıkla gelebileceğini varsaydığımız ikinci, üçüncü kuşaklara devredeceğimiz firma sayılarının artacağını hayal ettiğimiz mesleğimizin, özellikle kayıt sisteminden denetim boyutuna gidebileceği önemli bir kapının aralandığını varsaydığımız Yeni Türk Ticaret Kanunu, 6335 sayılı Yasa ile merkezinden oynadı ve asıl amacından da biraz uzaklaştı. Bu tespitleri yapmak zorundayız. Halen 6102 sayılı Kanun, tabii ki bizim umutlarımızı tamamen bitirmiş değildir, tabii ki bizim için ilk günkü gibi önemini korumaktadır hafızalarımızda ancak 6335, özellikle “denetim” boyutuna çok büyük bir darbe vurduğu ve dediğim gibi Türk Ticaret Kanununu merkezinden uzaklaştıran, oynatan bir Yasa olduğu da hepimiz tarafından bilinen bir şeydir.

Şimdi 6102'yi değiştiren 6335 sayılı Yasa, en büyük zararı; özellikle denetim boyutuna, bağımsız denetim ayağında yaşandı. Nedir bu zarar? Bildiğiniz gibi 6102 sayılı Yasa, Türkiye'de bütün tüzel kişilikleri, bütün ticari işletmeleri denetim altına almayı ve bağımsız denetim ile tanıştırmayı hedefleyen, hiçbir ayırım yapmayan bir şekilde dizayn edilmişti. Bunun yerini, 6335 sayılı Yasa ile “Bakanlar Kurulu Kararına” yetkiyi bırakan, Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılacak bir düzenlemeyle hangi şirketlerin denetime tabi tutulacağı düzenlemesi yapıldı. Bugün bu düzenleme nedir, hepimiz biliyorsunuz ama tekrar üzerinden geçelim; bugün 150.000 aktif kıymeti bulunan, 200.000 ve üstü gayrisafi net hasılatı bulunan, affedersiniz ve 500 ve üstü eleman ve işçi çalıştıran firmalar, bağımsız denetime tabi olacak gibi bir çalışma var ortalıkta. Bu sayıları, üç aşağı beş yukarı hesapladığımız zaman kabataslak bile 2.000 sayısına ulaşabiliriz, Türkiye'de bağımsız denetime tabi tutulacak firma sayısı 2.000 civarında. Geçen gün, daha 2, 3 gün önce Kamu Gözetim Kurumu Başkanının kendi resmi açıklaması, ağzından, 2.300 ile 2.500 arasında bir sayıya ulaşabileceklerini varsayıyorlar. Yani 2.000 ile 2.500 sayısı arasındaki bir firmayla ilgili, denetlenecek firmalarla ilgili bu iki yıldan beri, yaklaşık, koparılan yaygara, hep birbirimizden tartıştığımız konular, denetçi kim olacak, lisanslamayı kim yapacak, esasları ne olacak, yetkilisi kimdir, kimler denetlenecek, kim denetleyecek tartışmaları, gördüğümüz gibi

2.000 ile 2.500 sayısındaki firma için yapılmış oldu. Aklımıza bir soru geliyor, 2.500, en üst sayıyı kullanalım; 2.500 sayıdaki bir firma için, denetlenecek firmalar için, yok saymıyoruz ama soru soruyoruz kendi kendimize; acaba 6102'ye gerek var mıydı, acaba 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartlarına gerek var mıydı sorusu aklımıza geliyor. Çünkü esas çıkış noktası bu değildi, esas bunların kuruluş ve geliş şekilleri ve amaçları da bu değildi. Bugün 2.000, 2.500 firmayla ilgili bir denetim programı organizasyonu yapılıyorsa hepinizin bildiği gibi Türkiye'de bu kadar firma zaten denetim altındaydı. Her ne kadar Sermaye Piyasası Kanununa tabi denetlenecek firmalar ve Borsaya kayıtlı halka açık şirketlerimizin denetim altında idiyse de bildiğiniz gibi; halka açık olmayan önemli şirketlerimiz de bağımsız denetim ile yıllar öncesinden, uzun bir zamandır tanışmışlardı. İşte, zaten bu 2.500 sayısının büyük bir kısmı zaten bunlardır. Yani yeniden bir denetim piyasası, yeniden bir açılacak bir alan yok gördüğümüz kadarıyla. Ama biz yine de hem 6102'yi hem 6335'i hem 3568'i hem 400. maddeyi hem 660'ı hem de sonuçları itibariyle bugün ne yapacaklarımızı burada sizlerle beraber tartışacağız ve bir karara varacağız.

Şimdi dediğim gibi değerli arkadaşlar, 6102, bütün tüzel kişilikleri, bütün şirketleri denetlemeyi hedefleyen bir Yasaydı. Neydi bu hedeflenen düşünce? Yine resmi verilere göre konuşuyorum, 2-3 gün önce telaffuz edilen rakamlardır bunlar, Türkiye'de 860 bin tüzel kişilik şirket varmış. Bunların 240 bini gayri faal durumda, bunu düşünüyoruz. 120 bini de Gelir İdaresi Başkanlığı kayıtlarına göre ya beyanname vermeyen veyahut da boş beyanname veren firma, bunları da çıkıyoruz, hadi bunlar da denetlenmeyecek. Geriye kalan 500-510 bin civarında eski, eski demeyeyim de ilk haline göre 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre denetlenebilecek firma sayısı. 510 bin sayısından gelmişiz 2.000-2.500 sayısına. Tabii, bu kriterler yeterli midir, yetersiz midir? Bunlarla ilgili biz herhangi bir ölçü koymayacağız TÜRMOB olarak. Neden koymayacağız? Yani sayı 150 milyon aktif kıymet, 200 milyon ciro, hasılat, 500 çalışan rakamlarını %50'ye indirsek ne olur, bir rakam telaffuz etsek ne olur? Her şey çok uzak denetimden! Ama biz şunu söylüyoruz; Türkiye yapmış olduğu bir devlet düzenlemelerine paralel olarak düzenlemeler yapar ve o noktada ilerler. Türkiye'de 2006 yılında KOBİ tanımları yapılmıştır ve bunların ölçüleri konmuştur. 2006 yılında KOBİ tanımıyla beraber mikro işletmeler, orta büyüklükteki KOBİ'ler ve büyük çaplı KOBİ'ler olmak üzere sınıflandırmalar bile yapılmıştır. Eğer bir düzenleme yapacaksanız sizin yapmış olduğunuz resmi verilere göre bir düzenleme yapmanız artık mecburi bir gereksinimdir. En azından ölçüleri kendiniz koymuşsunuz, o ölçülere göre bir düzenleme yapmak şart. Biz

ancak şunu söylüyoruz; evet, biliyoruz ki Türkiye’deki tüzel kişiliklerin, şirketlerin bazıları tabiri caizse hasbelkader şirket olmuşlar, bunları biz de biliyoruz, işin içerisindeyiz. Onun için diyoruz ki, mikro işletmeler hariç orta ve büyük çaptaki KOBİ’leri bu işin içerisine sokmadığınız müddetçe ve KOBİ’leri denetimle tanıştırmadığınız müddetçe hiçbir başarı elde edemeyiz, edemezsiniz. Çünkü neden? Türkiye’deki işletmelerin daha önce de bu rakamları, bu oranları telaffuz ettik, Türkiye’deki işletmelerin %99,2’si KOBİ’dir. Geriye o saydığımız 2.000-2.500 sayısı 0,08 arasında kalan işletme sayısıdır. Eğer bütün ekonomik verilerimizi, düzenimizi, kayıt sistemimizi, denetim ve raporlama sistemimizi biz sadece 2.000-2.500 firmayla sınırlı tutacaksak ne dünya ile örtüşebiliriz, ne entegre olabiliriz, ne dünyaya açabiliriz, ne de ekonomik değerlerimizi bugünkü gibi geliştirip, ilerletebiliriz. Onun için bir an önce temennimiz 6335 ile bozulan 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun bir an önce aslına uygun bir şekilde yeni düzenlemelerle özellikle denetim boyutunun yeniden ele alınıp devletin yapmış olduğu o KOBİ tanımları çerçevesinde yeniden düzenleme ihtiyaç olduğunu bir kez daha buradan vurgulamak istiyorum.

Diğer bir sıkıntı denetimde; hadi siz bu ölçüleri, bu kriterleri koydunuz ve denetimi de bu şekliyle başlattınız. Bir başka düzenlemeler vardır, 6012’den, 6160’dan önce uzun yıllardır tartışılan Basel II ve arkasından gelecek Basel III tartışmaları vardır. Basel II ve Basel III’e göre önümüzdeki yıl müracaat edecek firmaların kredi taleplerini değerlendirecek olan bankalar mutlaka kredi talebini uluslararası finansal raporlama standartlarına göre düzenlenmiş mali tabloları esas alarak değerlendirecekler. Peki, KOBİ’lerin en büyük sıkıntısı kredi bulmak değil miydi? Alın KOBİ’leri yeni baştan çok daha büyük, çok daha ciddi bir sıkıntının içerisine kendi elimizle sürüklemiş oluyoruz. Ben, bu kısmı Türkiye hakkında verilen bir rapordan bir cümle okuyarak en azından bu bölümünü tamamlamak istiyorum. Bildiğiniz gibi Türkiye, IMF’de olduğu gibi Avrupa Birliği entegrasyonu ve yapılanması içerisinde zaman zaman bazı raporlara konu olan ülkelerimizdendir. Bakın, 15. Türkiye Düzenli İlerleme Raporu 10 Ekim 2012’de yayınlandı. Bu rapor Ekim 2011-Eylül 2012 dönemini, yani 1 yılı kapsamaktadır. Bu 15. Türkiye Düzenli İlerleme Raporunda Şirketler Hukuku bölümünde bizim için ne deniyor? Bir cümledir, okuyacağım izninizle, Şirketler Hukuku bölümünde deniyor ki, “Paydaşlar ve şirketler arasındaki ilişkileri zayıflatan ve muhasebe sistemini ele alan düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemeler Avrupa Birliği Müktesebatıyla uyumlu değildir.” deniyor. Bu devlete verilmiş olan 15. İlerleme Raporumuzdaki Şirketler Hukuku bölümündeki uluslararası görüş. Herhalde bizim daha fazla bir şey söylememize gerek yok. Yani bu yapılan düzenlemenin Avrupa Birliği Müktesebatıyla

da uyum sağlamadığı ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerinden de uzaklaştığını çok net ortaya koyan bir cümledir.

Ben Türk Ticaret Kanunu bölümünü izninizle küçük bir turdan sonra kapatmak istiyorum. Bildiğiniz gibi kanunlarımız uygulamalarla ve diğer düzenlemelerle anlam kazanıyor. Yeni Türk Ticaret Kanunuyla birlikte bütün denetim piyasasını düzenleyecek, lisanslayacak bir 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yayınlandı 02 Kasım 2011 tarihinde. Ve 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkar çıkmaz biz bildiğiniz gibi yine bu salonda Kurumun Değerli Başkanını konuk ettik ve sizlerle beraber Kamu Gözetimi Muhasebe Denetim Standartları Kurumunu değerlendirdik. Biraz hafızalarımızı yoklayacak olursak ben o gün huzurlarınızda Kamu Gözetimini üç başlık altında değerlendirme yapmıştım ve sizlerle birlikte paylaştığımız bir toplantı gerçekleştirmiştik. Neydi o üç başlık? Kamu Gözetim Kurumunun savunulacak yönleri, güzel yönleri demiştik. Kamu Gözetim Kurumu Muhasebe Denetim Standartları Kurumunun iyileştirilmesi gereken yönleri demiştik, Kamu Gözetim Muhasebe Denetim Standartları Kurumunun bizi üzen yönleri diye başlıklar koymuştuk ve bu üç başlık altında sizlerle beraber 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamayı değerlendirmiştik. Özellikle de o gün bunun üzerinde ağırlıklı olarak durduk, hepiniz hafızalarınızı yoklayacak olursanız bu güne nasıl geldiğimizi hep beraber hatırlamış oluruz. Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kamu Gözetim Kurumunun her şeyden önce iki tane kurumu öne çıkarttığını vurgulamıştık. Bunlardan bir tanesi; Kanun Hükmünde Kararname ile kurulacak olan ve kurulmuş olan Kamu Gözetimi Muhasebe Denetim Standartları Kurumunun kendisi, ikinci kurum ise Kamu Gözetim Kurumunun muhatap alacağı ve lisanslamaya tabi tutacağı meslek mensuplarının birliği ve örgütü olan TÜRMOB demiştik. Bu iki kurum bu Kanun Hükmünde Kararname ile öne çıkan kurumlardır demiştik ve bu iki kurumun işbirliği içerisinde uyumlu çalışmaları bu süreç için çok önem arz eder demiştik. Ve o gün çok sıcak bir el uzatmıştık Kamu Gözetim Kurumuna; birlikte çalışmanın, işbirliği yapmanın, uyum içerisinde olmanın gerekliliğini ortaya koyarak o günlerden bu günlere kadar çıktık geldik. Tavrımızda hiçbir değişiklik olmadı. Hatta olumlu yönleri değerlendirirken dedik ki, Kamu Gözetimi 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname bir sürpriz düzenleme değildir, beklenen bir düzenlemedir, bir dünya uygulamasıdır. Enron vakası gibi muhasebe skandallarıyla Amerika’da başlamış olan olaylardan sonra dünyada kabul gören, hızla ilerleyen ve gelişmekte olan ülkelerin ve gelişmiş ülkelerin hızla kabul ettiği bir sistemdir. Türkiye de tabii ki bunun gerisinde kalmayacak ve Kamu Gözetim Kurumuna sahip olacaktı, Türkiye’de de kurulmalıydı ve kuruldu. Bu kadar da sahip

çıkmiştık! Ancak bazı endişelerimizi de koymuştuk ortaya tabii ki. Fakat dahası da var, hatta demiştik ki, Kamu Gözetim Kurumu Türkiye’de tek yetkili otorite olmuştur, BDDK, SPK, EPDK, Hazine gibi kendi alanında düzenleme yetkisine sahip olan kuruluşların yetkisinin hepsini kendi elinde bulundurmuş ve çok başlılıktan tek başlılığa giden çok güçlü bir otorite doğmuştur ortaya dedik. Bu kadar da güç vermeye çalıştık Kamu Gözetim Kurumuna! Hep hatırlamak için bunları tekrarlıyorum değerli arkadaşlar. Buraya nasıl geldik? Yani Kamu Gözetim Kurumu için neler söylemişiz, bakış açımız nedir ve bu günlere nasıl geldik? Onların üzerinden geçerek ben bu güne gelmek istiyorum. Bütün bunları yaptık, bütün bunları değerlendirdik ve görüşmelerimiz hep devam etti. Değerli arkadaşlar, bu güne kadar Kamu Gözetim Kurumuyla bu konu tam beş defa görüşüldü tarafımızdan, tam beş defa kendileri ile bu konu görüşüldü! En son geçen hafta IFAC Konsey Toplantısındaiken Kamu Gözetimi Kurumundaki TÜRMOB’u temsil eden üyemiz kanalıyla Bağımsız Denetim Yönetmeliği çalışmalarının hazırlıklarının tamamlandığı ve yayınlanmak üzere Başbakanlığa gönderilebileceği aşamasına gelindiği bilgisini öğrendik. Biz de değerli arkadaşımıza ki Orhan Hoca aramızda, bir açıklama yapmak isterlerse biz çok seviniriz. Çünkü Kurumdan resmi olarak istemedik biz kendi Kurum üyemizi kendimiz davet ettik bugünkü toplantıya. Nezaket kurallarını da es geçmeden söylemek istiyorum, bir açıklama yapmak isterseniz Değerli Hocam biz çok büyük zevk alırız, mutluluk duyarız ki yapmanız da faydalı olur. Arkadaşımıza dedik ki, Kamu Gözetim Kurumu Başkanının daha iki-üç hafta önce bu ayın başında Konya Odamızın Antalya’da gerçekleştirdiği bir toplantıda kürsüden hepinizin huzurlarında şunu söyledi, dedi ki, Bağımsız Denetim Yönetmeliği çalışmalarını tamamlamak üzereyiz, ancak tamamladıktan sonra tekrar Kurumun web sayfasından internet üzerinden görüşlere açacağız. Belli bir müddet görüşleri topladıktan sonra son aşamasını ikinci görüşleri aldıktan sonra değerlendirme yaparak son şeklini vereceğiz dedi. Biz de o süreci bekliyoruz dedik Değerli Hocam. Onun için bunu şu şekilde hemen yayınlamayazsınız dedik. Bir telefon trafiği, uzatmayayım ve geçtiğimiz hafta, yani geçen hafta Pazartesi günü sabah saat 09.30’da Sayın Başkan ile randevulaştık ve bu konuyu görüşmek üzere Kamu Gözetim Kurumu Başkanının yanına gittik. Ben bu tip görüşmeleri prensip itibariyle Kurum Başkanı olmamla birlikte tek başıma yapmayı tercih etmiyorum. Çünkü bunlar tarihe şer düşürecek, ışık tutacak toplantılardır, yarınlarda kimlerin ne konuştuğu konularına kimseye bir malzeme vermeden ben yanıma Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Ülkü Sönmez ile Yönetim Kurulu üyemiz Sayın Osman Arıoğlu’nu alarak gittim Kamu Gözetim Kurumuna, üç kişilik bir heyet olarak gittik. Ve Kamu Gözetim Kurumu Başkanına, Sayın Başkan, aynen demin yapmış olduğum gibi 660 yayınlandığından beri size güç veren, destek veren, sizi gerekli bulan, bir

dünya uygulaması örneği olduğunu vurgulayan, mutlaka işbirliği ve uyum içerisinde çalışmayı hedefleyen ve bunu arzu eden her toplantımızda da bunu dile getiren bir kurumuz. Bizden bir görüş istediğiniz zaman akşamdan sabaha veya 24 saat, 48 saat içerisinde size görüş verebilecek bir yapıda değiliz. Bizi SPK'dan, BDDK'dan ve diğer kamu kurumlarından ayıran başka bir özellik vardır: bizim bünyemizde 84 Oda ve onlara bağlı 89 bin üye var dedik. Biz size bir görüşle gelebilmemiz için 84 Odamızın görüşünü almamız gerekiyor, Odalarımızın bize bir görüş verebilmesi için bünyelerinde bulunan 89 bin üyenin görüşlerini alması gerekiyor. Bizim lütfen üye, Oda, Birlik yapımızı göz önünde bulundurarak bizlerden görüş isteyin ve bu süreci çalıştırabilecek mesafeler ve süreçler tanıyın bize. Bunlarla ilgili biz size örgütümüzün, kuruluşlarımızın, Odalarımızın ve üyelerimizin görüşlerini o zaman sağlıklı iletebiliriz. Kaldı ki, bize temmuz ayı içerisinde, 17 Temmuz'da bir yazı gönderdiniz bu Bağımsız Denetim Yönetmeliğiyle alakalı, 31 Temmuz'a kadar da süre tanıdınız, biz 30 Temmuz'da Başkanlar Kurulumuzu toplayarak size cevap verdik. Orada verdiğimiz cevaplar bizim bu Yönetmeliğe baktığımız genel çerçevedeki bakışlarımızdır. Bir kere her şeyden önce kurumsal kimliğimizin ve kurumsal yapımızın yok sayıldığı ve hiçbir yerle de irtibat kurulmadığı, hiçbir yerinde istişare edilmediği, hiçbir yerinde görüş alınmadığı ve bunlarla ilgili ifadeler ve düzenlemeler kullanılmadığı bir Yönetmelik vardı karşımızda. Onun için Oda Başkanlarımızdan da aldığımız görüşler çerçevesinde öncelikle TÜRMOB ile bir işbirliğini öngören bir düzenlemeyi esas alarak size cevaplarımızı verdik. Fakat şimdi duyuyoruz ki yine onu söyledim, Kurumdaki TÜRMOB'u temsil eden Kurul arkadaşımızdan Yönetmeliğin son şeklini elde etmiş bulunuyoruz, resmi bir yoldan gelmedi bize, Kurulda bizi temsil eden arkadaşımız kanalıyla elde ettik. Bir takım bazı uluslararası uygulamalara yer vermişsiniz dedik, bir takım bazı düzenlemeler yapmışsınız dedik. Bazı maddelerinde başı ile sonu arasında çelişkiler vardır. Bazı maddeler uyumsuzdur, bazı maddeler uluslararası uygulamalara da uymamaktadır, yani uyan maddeler olmakla beraber uymayan maddeler de vardır. Bütün bunları görmemezlikten geliyoruz ve bunları eleştirmeyeceğiz. Madde, madde size herhangi bir sıkıntı yaratmayacağız ama bizim iki tane çok önemli istisnai ve hassasiyet gerektiren durumumuz var. Bunları size özellikle aktarmak istiyoruz ve düzenlemenizde lütfen bunlara yer verin dedik. Birincisi, çok uzun süredir ciddi bir projeyle önümüze koymuş olduğumuz TÜRMOB Denetim Eğitimlerinin özellikle geçici maddelerin uygulanma sürecinde değerlendirilmesi ve kabul edilmesini istiyoruz. Devamında da, eğitim safhasında kamu kurumları ile üniversiteleri saymışsınız, onların yanına TÜRMOB'un da eklenmesini istiyoruz. Yani önümüzdeki süreçte de devamlılık arz eden maddeleri geçici maddelerden sonra eğitim veren kurumlardan bir tanesi de TÜRMOB olsun istiyoruz. Neden TÜRMOB

olsun? Çünkü TÜRMOB, 23 yıldır staj ve sınav konusunda ve bu noktalara hazırlık konusunda kendisini kanıtlamış ve bunları başarmış bir kurumdur. Eğer ki siz eğitimlerimizde diğer kurumların size akredite olmasını istiyorsanız öngördüğünüz müfredat çerçevesinde TÜRMOB'un da yer alması halinde TÜRMOB da sizin uygulamış olduğunuz ve uygulamak istediğiniz müfredatı size akredite ederek bu eğitimleri yapar. Bundan endişeniz olmasın! Onun bile kapısını aralık, yani eğitimleri size akredite ederiz, onun bile mesajını verdik. Ama lütfen TÜRMOB ile bir işbirliğini ve bu eğitimlerin kabulünü ve uzun vadede de eğitim kurumu olarak sayılmasını mutlaka düzenlemeleriniz arasına alın. İkinci talebimiz dedik, özellikle sicil, tescil, staj, öngördüğünüz sınav, sürekli eğitim ve özellikle disiplin konularında dünya örneklerinde kamu gözetim kurumları bu yetkilerini hep meslek örgütlerine devrederler, biz sizden bir yetki devri de istemiyoruz; işbirliği istiyoruz! Bu konularda bize bir yetki de devretmeyin ama beraber çalışalım. Yani sicil oluşturacaksanız, bizim üyelerimizi lisanslayacaksanız, bizim kayıtlı olan sicilimize ihtiyacınız vardır. Staj, sınav diyorsanız bizde de staj, sınav vardır. Sürekli eğitim diyorsanız bizde de sürekli eğitim vardır. Disiplin diyorsanız bizde de disiplin vardır. Bunlar birbiriyle çelişen değil birbiriyle uyum sağlayan hale gelmesi lazım, çakışan hale gelmesi lazım. Onun için birlikte çalışmamız şarttır Sayın Başkan dedik. Taleplerimizi bu noktada sınırlı tuttuk ve bu noktada düzenlemelerinin gözden geçirilmesi talebimizi aktardık. Hemen cevap olarak, “Sizin eğitimlerimizin üzerinde biraz durduk ama Avrupa Birliği 8. Önergesi çerçevesinde ona çok olanak bulamıyoruz.” Niye olanak bulamadıklarını da bilmiyorum ama! “İkinci talebinizle ilgili de, TÜRMOB ile tabii ki bir işbirliği, bir istişare yapacağız ama bunu Yönetmeliğe yazamayız!” Neden yazamayız, biraz sonra bir iki tane madde örneği vereceğim. Teşekkür ettik, çıktık.

Şimdi, değerli arkadaşlar bakın, bütün kamu gözetim kurumlarına neden olan ve bugün bir dünya uygulaması haline gelmiş olduğunu söylediğimiz kamu gözetim kurumu birkaç örnekle, en azından Amerika örneği ile bir gözden geçirelim. Amerika'da bu iş nasıl yapılıyor? Enron skandalı Amerika'da meydana gelmedi mi? Birinci, ilk olarak da kamu gözetim kurumu Amerika'da kuruldu. Amerika Birleşik Devletleri'nde muhasebe standartlarını finansal raporlamayı yapan bağımsız bir kurum yayınlıyor, yani muhasebe standartlarını bağımsız bir kurum yayınlıyor. Arkasından denetim standartlarını Amerikan Mali Müşavirler Enstitüsü anlamına gelen AICPA yayınlıyor, o da bağımsız bir kurum. Onun arkasından kamu gözetimini PCAOB diye bir kamu gözetimi niteliğindeki bir kuruluş yapıyor. Neden Amerika'da bunları ayrı ayrı kurumlar yapıyor? Çünkü kurumların çıkar çatışmaları birbiriyle çatışmasın, birbirlerini desteklesin ve birbirleriyle işbirliği içerisinde

çalışabilsinler diye kimse kimsenin alanına girmiyor. Bakın, Enron skandalının vuku bulduğu ülke, kamu gözetim kurumunu dünyaya yayan ülke, kamu gözetim kurumlarının oluşmasına neden ülke bunu böyle uyguluyor. Bu örneği Kamu Gözetim Kurumu Muhasebe Denetim Standartları Kurumunun Sayın Başkanı da biliyor. Bu örnekleri alacağımıza hangi örnekleri alıyoruz bilemiyoruz!

Daha başka bir örnek vereyim ben size, daha bu içinde bulunduğumuz ay içerisinde Cenevre’de yapılmış olan bizim de katıldığımız Birleşmiş Milletlerin kendi branşımızla, kendi konumuzla ilgili toplantısında sözü edilen bir bilgi, Hollanda örneğini vermek istiyorum size. Hollanda’da Kamu Gözetim Kurumu tıpkı Türkiye’deki gibi sıkıntılı bir süreç içerisinde kurulmuş. Ama Kamu Gözetim Kurumunun meslek örgütünün sicil ve buna benzer gibi bir genele ihtiyacı olduğu için daha sonra mutlaka gözden geçirilmiş ve sonuçta bizim bugün önerdiğimiz işbirliği safhasına dönüşmüş. Ondan sonra da Kamu Gözetim Kurumu Hollanda’da sicil tutma işlemlerini, lisanslama işlemini, eğitimleri ve sınavları meslek örgütüne devretmiş. Bu da Cenevre’de yapılmış olan toplantıda meslek örgütünü temsil eden konuşmacı Paul Hanks tarafından kürsüden bütün ülkelerden katılan temsilcilerin önünde kayıtlara geçen bir açıklamadır. Şunu da söyleyeyim, o toplantıda Kamu Gözetim Kurumunu temsil eden Kamu Gözetim Kurumundan Türkiye’den de iki tane katılımcı vardı, onlar da duydular bunu. Neleri örnek alacağız? Uygulamalarımızda Türkiye’de bir şeyi uyguladığımız zaman neyi örnek alacağız? Buyurun size bir Amerika örneği, bir Avrupa örneği! Bu örnekler çoğaltılabilir ama fazla vaktinizi almayacağız tabii. Bütün bu uygulamalardan uzak bir şekilde Türkiye’de özellikle kurumun hiçbir görüşü alınmadan hızla yol alınmaya çalışılıyor.

Şimdi, geldik bugün tartışma konusu olan Bağımsız Denetim Yönetmenliğinin dosyalarınızda bulunan son haline. Değerli arkadaşlar, öncelikle şunu açıklayayım; ben bir iki defa daha bunu bu kürsülerden söyledim, kurum olmanın özellikleri çok ağırdır ve önemlidir. Mesela bu Yönetmenliği size, dikkat ettiyseniz faksa yoluyla, mail yoluyla göndermedik. Bugün piyasada, bugün sizin burada tanıştığınız Yönetmelik çok kişinin elinde var ama bize Kurumdan resmi yoldan gelmediği müddetçe üst yazı yapıp göndermeyeceğiz. Biz bu kadar hassas, bu kadar nazik, bu kadar saygılı davranıyoruz. Biz de biliyoruz çok kişinin elinde var ama bakın Başkanlar Kuruluna bu sabah koyduk dosyalarımızı. Çünkü neden? Bugün bunu değerlendireceğiz. Bize resmi yoldan gelmedi, yani üst yazıyla gelmedi. Tabii ki biz bunları nasıl elde edeceğimizi biliriz, onun için bunu daha önce size gönderemedik. Bunu da ikinci, belki de üçüncü defadır kürsüden açıklama ihtiyacı duyuyorum. Bunlar hassas konular ve kurum olma özelliğini gerektiren konulardır.

Şimdi, bugün değerlendirme yapacağımız Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde mesela madde madde hiçbir zaman şeye girmedik ama örnek olsun diye bir iki örnek vermek istiyorum. Madde 4, Tanımlar, n bendi meslek mensubunu tanımlarken çok güzel SMM ve YMM'den söz etmiş ve 3568 sayılı Yasa'ya göre ruhsat almış kişiyi tanımlamış. Burada hiçbir sıkıntı yok. Madde 13, denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesinin 1. bendinin c fıkrası faaliyet konusunu tanımlarken denetim kuruluşlarının, demiş ki, 3568'deki haklar saklı kamlık şartıyla mutlaka 3568 sayılı işte ve bağımsız denetimle münhasır bir ana sözleşmeden, bir işgal konusundan söz etmiş. Bu da çok güzel! Buna da hiçbir itirazımız yok, çerçeve çok güzel dizilmiş. Arkasından bağımsız denetim kuruluşlarından istenilecek belgeler sayılmış, gözünüzün önünde, göz geçirin, a, b, c, d diye gidiyor ama... 15 tane belge isteniyor değerli arkadaşlar, 15 tane belge! Ama 15 tane belgenin içerisinde bir tane 3568'e göre ruhsat almış meslek mensubu olduğunu belirten, TÜRMOB'un üyesi olduğunu belirten, TGRMOB ile bağımlı kuracak bir tane belge yoktur! 15 tane belgenin içerisinde uluslararası bir belgesi varsa o bile isteniyor ama 15 belgenin içerisinde bir tane TÜRMOB ile ilgili istenen belge yok! Bir örnek veriyorum size, madde madde girmeyeceğim konulara. 15 belge var orada, sayın lütfen! TÜRMOB ile bağ kuramayan bir Kamu Gözetim Kurumu başarılı olamaz, olmayacaktır! Kesinlikle olmayacaktır! 15 belgenin içerisinde esas 3568 olan ve lisanlayacağınız kişinin ruhsatlı olmasını gerektiren bir konuda TÜRMOB ile bir bağ kurulmaz mı ya! TÜRMOB'dan bir bilgi istenmez mi? TÜRMOB ile istişare edilmez mi? TÜRMOB'dan bunun istihbaratı, bunun gerçeği öğrenilmez mi, istenmez mi? Sorarsanız diyecekler ki, Kurumun gördüğü diğer belgeler diye bir şey var, orada isteyeceğiz! TÜRMOB ismi bu kadar mı rahatsız ediyor sizi? TÜRMOB'u ifade etmek, kaleme almak, düzenlemeler içerisinde bir TÜRMOB ifadesi bu kadar mı rahatsız ediyor sizi? Başka örnekler vermeyeceğim, incellersiniz, görürsünüz. İki tane... Sadece Tanımlar maddesi ile Kuruluşların Yetkilendirilme maddesindeki çelişkileri önünüze koyuyorum. Onun için bugün bunları değerlendirirken çok sağlıklı değerlendirme yapmamız önemli.

Yine bir örnek daha vereyim, madde 13/3, diyor ki, "Kamu, SPK, bankacılık, sigortacılık ve özel emeklilik gibi belirli alanlarda düzenleme yapan kuruluşlardan görüş alınır." Düzenleme yapmaya yetkileri hani Kamu Gözetim Kurumuna devredilmişti! Bunları halen kendi alanında düzenleme yapan kuruluş sayıyor, burada da TÜRMOB yok! TÜRMOB'dan burada da görüş yok. Ya daha ilk 15 maddeden söz ediyorum diğer maddelere gitmeden. Bu kadar çelişki içerisinde olan bir konu...

Değerli arkadaşlar, bütün bunlarla biz uğraşırken bunu değerlendireceğiz, ben birkaç tane örnek vererek önünüzü açmaya çalıştım. Bugünkü toplantımızda görüşlerinize son derece ihtiyacımız var ama ilgiyi de bir başka noktaya da çekmek istiyorum. Ben bir iki toplantımızda daha da söyledim, dünyanın hiçbir yerinde özellikle Samsun'daki Forumda çok net ifade etmiştim bunu, dünyanın hiçbir yerinde bu meslek bu kadar sürüncemede kalmamıştır, bu kadar belirsizlikler içerisinde şekillenmemiştir. Soruyoruz Kamu Gözetim Kurumuna, o günkü konuşmalarımızda dile getirdik; Sayın Başkan, bir serbest muhasebeci mali müşavir lise eğitiminden sonra 9 yıllık süreç içerisinde yetişiyor. Sizde staj bizde staj, sizde sınav bizde sınav, sizde mesleki sürekli eğitim bizdeki sürekli eğitim, ne olacak bunun sonu? Bunların bir yerde birleşmesi, birbiriyle uyum sağlaması gerekmiyor mu? Sizin lisanslayacağınız kişi 3568'e göre ruhsat almış meslek mensubu değil mi? O zaman bu meslek mensubunun daha ruhsat aldığı sırada bir öngörünüz varsa gelin onları, sınav sistemimizde bir eksiklik görüyorsanız orayı tamamlayalım. Staj sistemimiz zaten uluslararası standartlar dahilinde üç yol olarak yapılıyor. Yani bu kadar belirsizlik olur mu? Adam mali müşavir olacak, ondan sonra Kamu Gözetim Kurumunun üç yıllık stajına ve sınavlarına tabi tutulacak. Sayın Bora Topaloğlu Gelir İdaresi Başkanlığından oraya geçti bildiğiniz gibi, Bora Bey dedim, siz Amerika'da CPA unvanını almış kişisiniz. CPA unvanını aldıktan sonra denetim için bir başka eğitim, bir başka staj, bir başka sınava tabi tutuldunuz mu? Hayır! E biz de bunu söylüyoruz Türkiye'de. Amerika'da CPA neyse Türkiye'deki SMM'lik odur. Gelin bu uygulamaları birleştirelim.

Şimdi, tabii bunları başaracağız, başarmak zorundayız. Biraz yoruluyoruz ama başaracağız. Biz bütün bunları Türkiye'de bu şekilde tartışırken geçen hafta bulunduğumuz IFAC'ın Konsey Toplantısında bakın Konsey Toplantısının gündeminde ne vardı? Gündemde iki konu vardı; bir tanesi IFAC Yönetim Kurulunun gündeminde, bir tanesi Konseyin gündeminde. IFAC Yönetim Kurulunun gündeminde olan konu tıpkı bugün burada tartıştığımız, konuştuğumuz ve bizi rahatsız eden, "Dünyadaki Kamu Gözetim Kurumlarının Yapısı ve Meslek Örgütleriyle İlişkileri" konusu. IFAC Yönetim Kurulunun gündeminde olan konu bu. Konseyin gündeminde olan konu ise "Entertaining Reporting" denilen sadece finansal alanda bir raporlamayı bırakmış, finansal raporlama zaten vardı, çevre etkileri, iklim etkileri, sosyal sorumluluk kapsamındaki konuları bile kapsayan bir raporlama sistemi tartışılıyor bugün Amerika'da. Ve finansal olmayan değerler ve süreçleri de raporlamaya başlamışlar. Raporlamada onlar nereye gelmiş ve dünyaya bunu nasıl pazarlıyorlar, biz halen Türkiye'de denetimi kim yapacak, nasıl yapacak, kim yetkilidir, kim daha büyüktür, kim daha

güçlüdür çalışması yapıyoruz. Bu Entertaining Reporting konusu Amerika’da sadece bir mevzuatta kalmamış. Bakın şu anda Amerika’da Volvo, HSBC, Coco Cola, Mikrosoft ve Danone gibi dünya markalarında pilot uygulamaya alınmış bile. Bu mevzuatı Türkiye tanıtan Profesör Doktor Mary King diye birisi, onun için dünyaya da bunu King Yasaları olarak tanıtıyorlar. Biz oradan döner dönmez teknik heyetimize, Zafer Bey burada dinliyor, teknik heyetimize, kadrolarımıza ve hocalarımıza, danışmanlarımıza talimatımızı verdik. Türkiye’de her ne kadar böyle bir kısır tartışma varsa da dünya örnekleriyle ve gelişmeleriyle biz uluslararası çalışmaları, gelişmeleri de çok yakından takip eden bir kuruluştur TÜRMOB olarak, bir an önce bu raporlama şeklini deşifre edelim, orada konuşulanları tercüme edelim ve sirküler halinde meslek mensuplarımıza bunu süratli bir şekilde de istifadelerine sunacak bir çalışma yapalım talimatını verdik. Yani dünya nerede biz neredeyiz değerli arkadaşlar!

Şimdi, en son geçen hafta Yeminli Mali Müşavir Odalarımızın Antalya’da gerçekleştirdikleri II. Tasdik ve Denetim Sempozyumunda bulunduk. Sempozyumun çok içeriğine girmeyeceğim, hiçbir şey söylemeyeceğim. Kamu Gözetim Kurumu Başkanının oradaki bir ifadesini sizlere nakletmek istiyorum. Kendi ağzından söylediği anda not aldım, kayıtlarda da vardır. Kamu Gözetim Kurumunun Sayın Başkanı şunu söylüyor; “Kamu mesleğe 3568 ile ilk defa vesayet etmiştir. Bu vesayet artarak devam edecektir.” diyor. Kamu diyor, bu mesleğe 3568 sayılı Yasa ile ilk defa vesayet etmiştir, bu vesayet artarak devam edecektir diyor. Takdirlerinize sunuyorum! Yıllardan beri tartıştığımız, konuştuğumuz konular nerelere gelmişiz, nasıl değerlendiriliyor takdir sizlerin!

Değerli arkadaşlarım sözlerime son vermezden önce ve değerlendirmelere geçmezden önce bir hususu özellikle belirtmek istiyorum. İçinde bulunduğumuz süreç düzenlemelerle, ilişkilerle, yasalarla, tartışmalarla, anlayış farklılıklarıyla, yönetim çeşitlilikleriyle her şekliyle çok sıkıntılı bir dönem. Bu mesleğin temsilcisi TÜRMOB’dur. TÜRMOB’u zayıflatacak olan her bir şeyden her kesim, her taraf, her grup, her oda ve her meslek mensubu uzak durmalıdır. TÜRMOB’u güçlendirmek için, güçlendirebilmek için hepimiz anlayış farklılığımızı, siyasi düşüncemizi, Odamızı, yapımızı, her şeyimizi bir kenara bırakıp bir araya gelmemiz gerekiyor. TÜRMOB’a verilen zarar, kesinlikle mesleğe verilen zarardır. Sonuçta bizim üyeler olarak göreceğimiz zarar olarak önümüze çıkar. Şöyle bir anlayış var bu günlerde; olası TÜRMOB’un bir başarısızlığı bazı kesimleri ve bazı tarafları sevindirecek bir anlayış var ortalıkta. Olası bir başarısızlık bugün için bir fayda ise de 23 yıllık geçmişimizi, kurumsal anlayışımızı, mücadelemizi, çabamızı, eforumuzu sıfırlamak demektir, yeni baştan başlamak demektir. Bunu göze alıyorsanız buna destek verirsiniz. Hayır, bunu benim gibi yanlış

görüyorsanız bir an önce toparlanınız, derleniniz, hiçbir ayrımı yapmaksızın Odalarımızla, üyelerimizle, gruplarımızla, anlayışlarımızla bir araya geliriz ve TÜRMOB'un güçlenmesi için bir an önce yapılması gereken şeyleri ivedilikle yapmaya çalışırız. TÜRMOB'un irtifa kaybetmesi hiç kimseye yarar sağlamaz. Biz bu dönem TÜRMOB'un irtifasının daha da yükselmesi için kurum ve kuruluşlarla, devlet organizasyonlarıyla, her şeyiyle içinde yer aldık, almaya çalıştık. Hakkımızdaki olumsuz düşünceleri yıkmaya, yok etmeye çalıştık. Ama değerli arkadaşlar, değerli başkanlar, değerli meslektaşlarım, yol arkadaşlarım, ne olur yumuşak karın da yaratmayalım. Yumuşak karnımıza böğrümüze kadar ardı ardına bıçak yiyoruz. Lütfen bunun farkına varın ve görün! Zaman birlik zamanıdır, beraberlik zamanıdır ve hiç kopmadan, kol kola olma zamanıdır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum, birlik ve beraberliğin aksini bile düşünmenin hata olabileceğini tekrar vurgulayarak tekrar hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Özür diliyorum, hepinize söz vereceğiz, sizden istirhamım, ricam, karara bağlayacağımız konu, görüştüğümüz konu bizim açımızdan çok önemlidir. Bu konuda bir yol haritamız vardır sizden aldığımız ışık çerçevesinde geçen 64. Başkanlar Kurulunda 664'ü değerlendirdik, 67. bundan önceki toplantıda da Bağımsız Denetim Yönetmenliğini değerlendirdik. Bugün de nihai şekil için görüş alıyoruz. Yol haritamız belli ama yol haritamızı değiştirecek miyiz, revize mi edeceğiz, kaldığımız yerden devam mı edeceğiz, yeni bir şey mi ortaya koyacağız? Ne olur bütün başkanlar bir iki cümle ile buna düşüncelerini illerindeki duruma göre mutlaka bir yanıt versinler, sizin görüşleriniz bizim yol haritamızın yeniden şekillenmesine neden olacak. Görüş vermeden giden bir Oda başkanı olmasın istirham ediyorum, bunun için de vereceğiniz katkılar için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, tabii ki vereceğim ama toplantıya girmezden önce Sayın Dursun Göktaş ilk sözü ben istiyorum, olur mu, ben de olur demiştim. Müsaade ederseniz Sayın Dursun Göktaş'a ilk sözü vermek istiyorum, arkasından söz isteyen arkadaşlara vereceğim. Buyurun Sayın Göktaş.